

17-11-23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

TER BESLISSING

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Zorgverzekeringen
Team Beleid C

Opgesteld door

Aan

Minister VWS

Deadline: 10 november
2023 *na reles*

nota

Verzekerdenmonitor 2023

Datum

26 oktober 2023

Kenmerk

3711254-1054930-Z

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

De jaarlijkse Verzekerdenmonitor en bijbehorende kamerbrief.

2. Geadviseerd besluit

Bent u akkoord met het versturen van de Verzekerdenmonitor 2023 en de bijbehorende brief aan de Tweede Kamer?

3. Kernpunten

De Verzekerdenmonitor biedt jaarlijks een samenhangend beeld van de ontwikkeling van zowel de nationale als de internationale aspecten van het zorgverzekeringsstelsel.

- Bij de nationale aspecten wordt specifiek ingegaan op de wanbetalers, onverzekerde verzekeringsplichtigen, onverzekerbare vreemdelingen en gemoedsbezwaarden.
- Bij de internationale aspecten van het verzekeringsstelsel wordt aandacht besteed aan de zorgkosten die in het buitenland worden gemaakt door verdragsgerechtigden en Zwv-verzekerden en aan de inning van de bijdrage van verdragsgerechtigden.

In de aanbiedingsbrief geeft u de belangrijkste beleidsmatige en cijfermatige ontwikkelingen.

Toelichting onderdelen Verzekerdenmonitor

Wanbetalers

Het aantal wanbetalers blijft stabiel en komt eind 2022 uit op ~170.000 (hoogste aantal was 325.000 in 2015). Dit aantal blijft stabiel in 2023.

Onverzekerden

In 2022 zijn 69.471 vermeende onverzekerde verzekeringsplichtigen door het CAK aangeschreven (en eventueel beboet en ambtshalve verzekerd) en 68.323 personen uit het proces van deze regeling gestroomd. Het gaat vaak om buitenlandse studenten met een bijbaan en seizoenarbeiders.

Gemoedsbezwaarden

De regeling gemoedsbezwaarden is bedoeld voor mensen die zich vanwege levensovertuiging niet willen verzekeren. Voor de zorgkosten betalen zij een bijdragevervangende belasting die op een spaarrekening bij het CAK wordt bijgeschreven. Gemoedsbezwaarden kunnen zorgkosten declareren bij het CAK. Er zijn circa 12.100 gemoedsbezwaarden. Dit aantal blijft redelijk stabiel.

Datum

6 oktober 2023

Kenmerk

3711254-1054930-Z

Onverzekerbare vreemdelingen*

Zorgverleners die zorg verlenen aan onverzekerbare vreemdelingen kunnen bij het CAK een bijdrage aanvragen voor de kosten. Het is onbekend hoeveel onverzekerbare vreemdelingen in Nederland verblijven. De zorgkosten zijn gestegen van € 47 mln. naar € 51,4 mln.

Subsidieregeling noodzakelijke medische zorg*

Deze subsidieregeling is ingesteld ter ondersteuning van de aanpak van personen met verward gedrag met Nederlandse en buitenlandse nationaliteit. De regeling is bedoeld om financiële belemmeringen bij zorgaanbieders weg te nemen. De zorgkosten 'subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg' zijn gestegen van € 44,5 mln. in 2021 naar € 48,6 mln. in 2022. Ruim 70% betreft zorg aan vreemdelingen. In 2022 is daarnaast € 21,2 mln. aan kosten van zorg aan ontheemden uit Oekraïne gedeclareerd. Vanaf juli 2022 komen deze kosten met name ten laste van de Regeling Medische zorg Ontheemden uit Oekraïne (RMO).

* De stijging van de kosten ten laste van deze regelingen worden veroorzaakt door de algemene stijging van zorgkosten, meer bekendheid van de regelingen en een toename van het aantal dakloze personen en het aantal gewezen arbeidsmigranten dat in Nederland blijft.

Internationale aspecten (buitenlandtaak)

Het betreft hier een verzamelnaam van activiteiten. Het betreft in de eerste plaats mensen die in het buitenland wonen en op grond van de Europese sociale zekerheidsverordening of een bilateraal sociale zekerheidsverdrag recht hebben om zorg in hun woonland te ontvangen ten laste van Nederland. Daarnaast betreft het Zvw-verzekerden die in het buitenland zorg ontvangen.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De Verzekerdenmonitor wordt standaard geagendeerd voor het eerstvolgende AO Zvw. De politieke aandacht gaat doorgaans uit naar de wanbetalersregeling (aantal wanbetalers en openstaande bestuursrechtelijke premie) en de stijgende zorgkosten bij de regeling onverzekerbare vreemdelingen.

Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De Verzekerdenmonitor wordt doorgaans alleen opgepakt door media bij opvallende cijfers. De afgelopen jaren is een aantal keer de daling van het aantal wanbetalers in het nieuws gekomen.

b. Financiële en personele gevolgen

nvt

c. Juridische aspecten haalbaarheid

Nvt

d. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
Afgestemd met het CBS en het CAK.

Datum

6 oktober 2023

e. Gevolgen administratieve lasten
nvt

Kenmerk

3711254-1054930-Z

f. Toezeggingen
nvt

g. Fraudetoets
nvt

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.